

TORRENT DE LA FRAU. TRAM SUPERIOR

Sant Corneli

Cercs - Guardiola de Berguedà El Berguedà (Barcelona)

Estem a principis del mes de març i toca sortida de recerca. El lloc escollit és un de tants assenyalat anys enrere en un plànol de la Editorial Alpina que utilitzarem per complementar i millorar la informació i el detall que ens ofereixen els mapes militars utilitzats fa quaranta o cinquanta anys. Es cert que no totes les sortides de recerca tenen premi, la d'avui és d'aquesta mena però a mitges. L'interès per part nostra és donar a conèixer espais o llocs desconeguts o oblidats, com es el cas d'aquest torrent, davallat segurament als anys vuitanta o noranta del segle passat, com indica l'estat del material més antic trobat com instal·lació: pitons amb **V** tipus americà d'acer dur empavonats de color negre amb una bona crosta d'oxidació.

El descens d'aquest primer tram del torrent, té uns centenars de metres inicials amb la llera plena de blocs de diferents mides i que amb quatre ràpels, alguns opcionals, superarem sense dificultats. El primer ràpel, esquerra, 10 metres. El segon ràpel, esquerra 13 metres, el tercer ràpel esquerra 13 metres i el quart ràpel dreta 15 metres. Aquest últim ràpel ens situa a l'accés de la part curiosa d'aquest tram. Anys enrere, l'espai que ens envolta formava part de l'àrea d'explotació minera de Cercs. A prop del torrent tenim diferents mines, com la de l'Esteban o la de San Jose, de les que s'extreia lignit (carbó) per alimentar la central tèrmica de Cercs i altres activitats, donat el creixement industrial de segles passats a Catalunya.

Amb la aparició de noves energies com l'electricitat, el petroli i el gas, es posa fi a l'activitat minera del carbó a l'Alt Berguedà l'any 1989. La contaminació produïda per la seva combustió, ajuda a la seva desaparició. Tornant als inicis de la explotació minera, es construeixen diverses instal·lacions estructurals, com edificis, mecàniques i modificació del terreny les restes de les quals són visibles durant el descens: torres del telefèric, gruixuts cables per sobre de la llera, ancoratges de ferro, trams de vies per les vagonetes.....etc. La curiositat de la que parlem, no és més que un llarg túnel d'uns cinc-cents cinquanta metres picat a la roca per tal de desviar el curs del torrent i utilitzar l'espai de la llera

dessecada per construir una gran explanada artificial amb la terra gratada de les vessants de la mateixa. El túnel té una alçada variable, entre dos i tres metres, i una amplada, d'entre quatre i cinc metres. El terra es rocallós amb petits ressalts, algun reduït despreniment, restes de vies per les vagonetes, a les parets i trobarem restes de suports per fils elèctrics. Es necessari l'ús de frontal, i mirem de no fer gaire xivarri, doncs, és la llar de la ratapinyada.

Si al exterior fa vent, dins del túnel també (i fresquet)

La primera finestra o respirador, la tenim a uns dos-cent metres a la dreta, es visible de lluny. La segona finestra o respirador la tenim a uns cent-cinquanta metres, també a la dreta, aquesta, no la localitzarem fins situar-nos davant de la mateixa, doncs la tenim amb un espai superior, per tant, haurem d'ascendir pel túnel secundari una vintena de metres per accedir a l'exterior. Continuem i ja tan sols ens resten dos-cents metres amb la llum de la sortida a la llunyania.

Un cop arribats a la fi del túnel, accedirem a una construcció de formigó, es el descarregador. Al final del mateix, el terra esta malmès, atents al efectuar el cinquè ràpel, instal·lació a l'esquerra, 8 metres, una curta desgrimpadeta i ja estem a la pista. Per la mateixa, a la dreta podem sortir en busca del vehicle de retorn, **P**, mirem el plànol.

Accés

En primer lloc hem d'estacionar el vehicle de retorn **P**, en un punt de convergència tant per el tram superior com el inferior.

Conduïm per la carretera **C - 16**, deixant enrere la població de Berga i mes endavant la de Cercs fins situar-nos a la alçada de la central tèrmica de Cercs amb la gran xemeneia de refrigeració. Just passats els últims edificis de la mateixa a l'esquerra, trobarem un trencall que prendrem direcció a Figols, Fumanya i St.Corneli, població aquesta on es situa el museu de les mines: <http://www.mmcercs.cat/> . Circulem per la carretera **BV - 4025**, passats uns 125 metres del kilòmetre 1, a la dreta trobarem un ampli replà, a la esquerra del mateix, surt una pista que més endavant creua la llera del torrent la qual utilitzarem per retornar als vehicles. Aquest primer replà es el **P** superior del retorn, tan per el descens del tram superior com el descens integral i punt de fàcil accés per tot tipus de vehicle. El **P** inferior, esta, un cop circulats 700 metres de pista situat en un ample corba a l'esquerra, al costat d'una torre elèctrica. Tant

el superior com el inferior, son estacionaments comuns per els dos possibles descensos. L'accés del **P** inferior pot ser complicat per alguns vehicles. Tot i que la pista, es troba en bon estat, te algun tram costerut i si el terra esta mullat per la pluja, no ajuda. Situats, reprenem l'ascens per la carretera creuant el nucli d'habitatges de Sant Josep direcció St. Corneli, població que deixem enrere fins un desviament a la dreta, direcció al cementiri la Jou i Vallcebre. Recorreguts dos kilòmetres, estarem davant del mateix, estacionarem al vehicle en l'espai existent a la dreta **P**, punt d'inici per l'aproximació.

Aproximació

Un cop preparats, caminarem entre l'arbreda direcció est. Deixant el cementiri enrere, davallarem per abandonats marges, amb suau tendència a l'esquerra, fins localitzar el rastre d'un marcat sender, que prendrem a l'esquerra. Entrem en un bosquet de pins, on creuarem el afluent de la dreta, dels tres que conformen la capçalera, unes passes més, i ja estem a la llera principal, ben definida i envoltada de vegetació per la part superior. Aquest es l'inici del descens. Consulteu la ressenya.

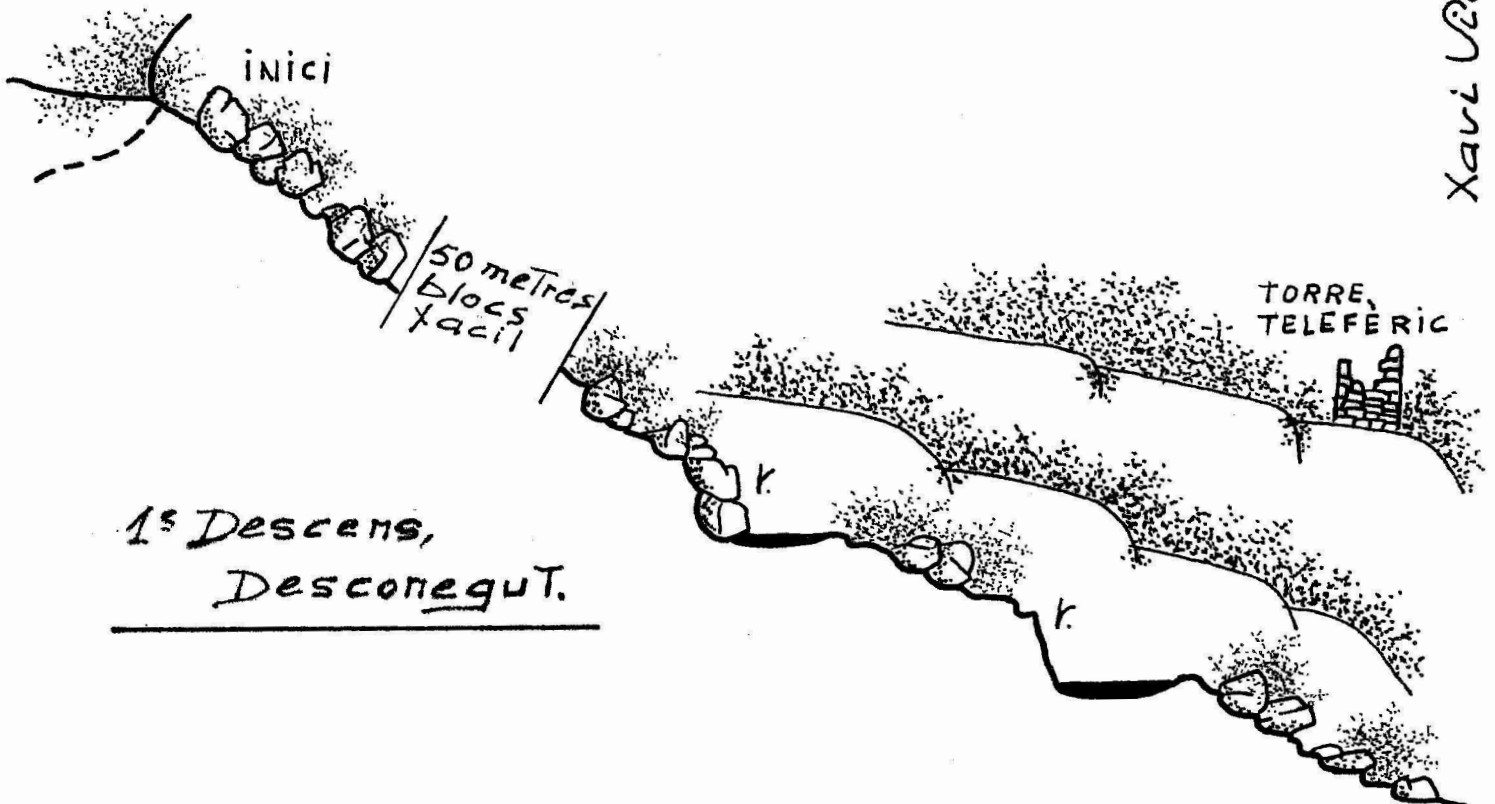
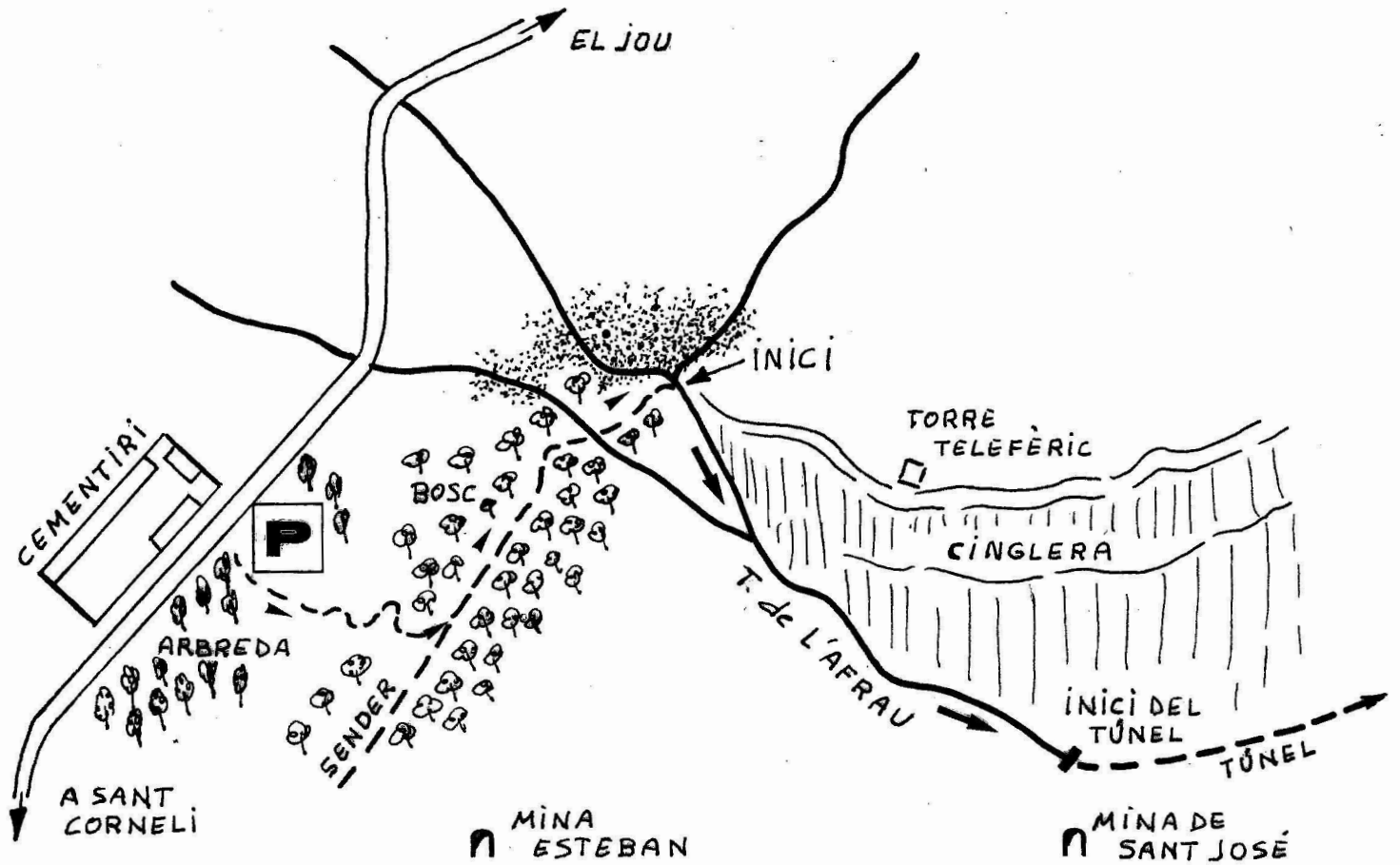
Dades útils

Aproximació	: 10 minuts
Descens	: de 1 hora 30 minuts a 2 hores (depèn del grup)
Retorn	: 15 minuts P inferior
	: de 30 minuts a 40 minuts P superior
Recorregut	: 900 metres
Desnivell	: 210 metres
Equipament	: bé, re equipat. Escapes SI
Ràpel més llarg	: 15 metres. N° de ràpels 5
Rocam	: - Calcàries lacustres a nivell de lignit, bioclàstiques i esculloses - Afloraments de conglomerats, argiles i greixos. - Mesozoic i cretàic superior
Material	: 1 corda de 30 metres, arnes complert, casc, guants i tisoires de podar.

TORRENT DE L'AFRAU.

TRAM SUPERIOR.

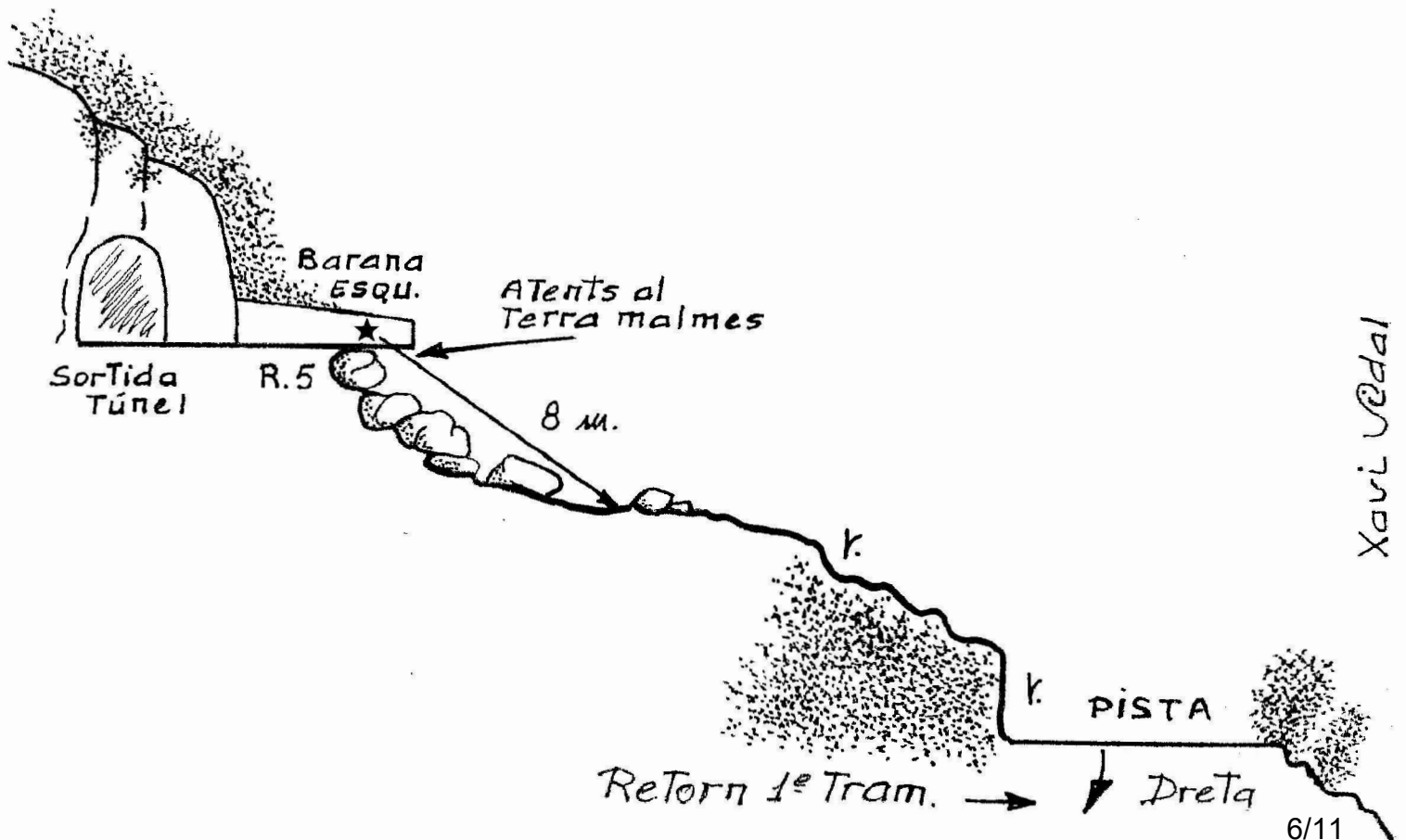
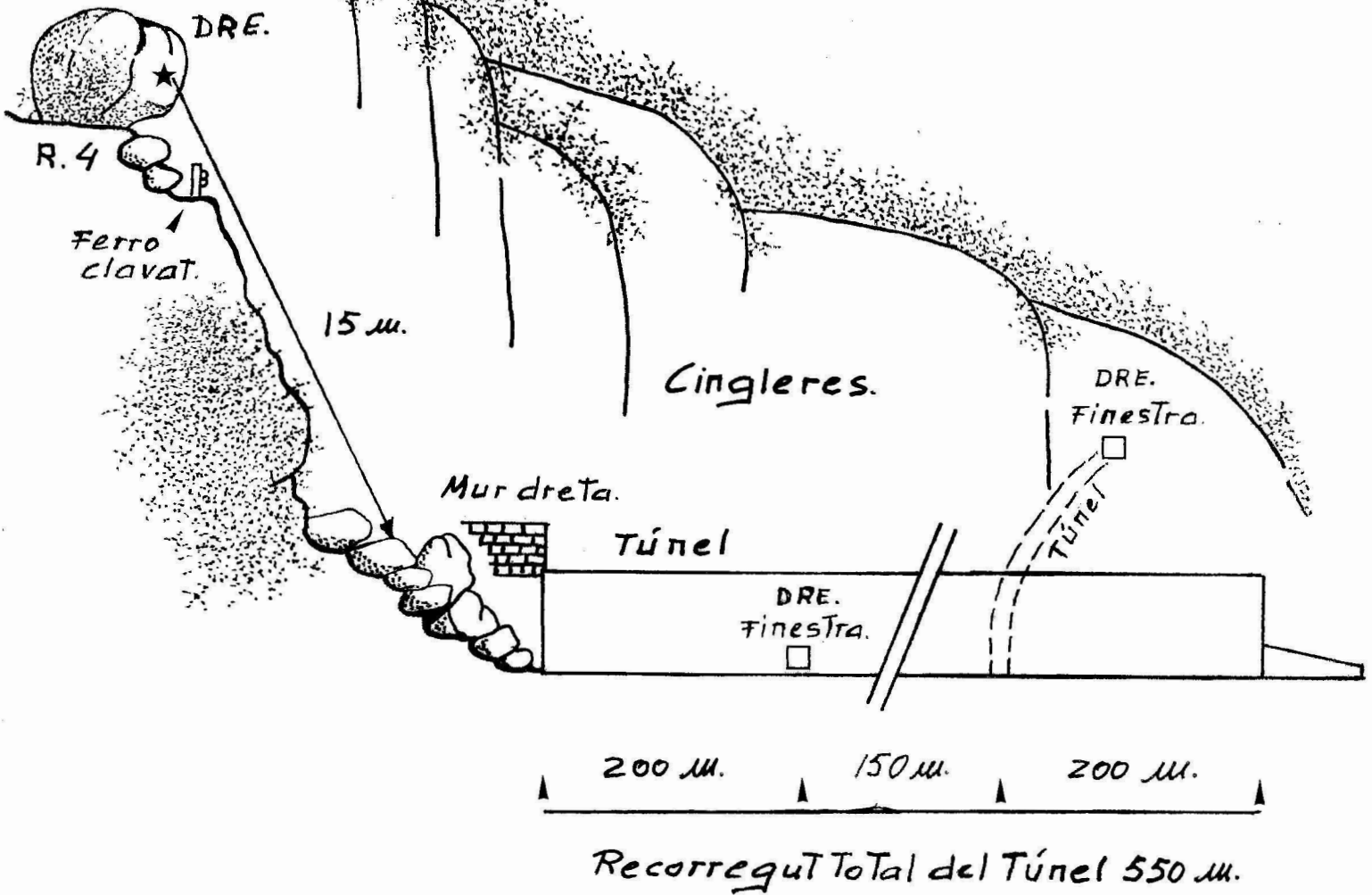
El Berguedà

1^a Descens,
Desconegut.

Xavi Urdal

Torrent de l'AFRAU, El Berguedà

TORRENT DE LA FRAU. TRAM INFERIOR

Sant Corneli

El Berguedà (Barcelona)

Descens i retorn

Finalitzat el descens del tram superior i situats a la pista de retorn, ens adonem del poc temps que fa del seu arranjament i neteja de les voreres de la mateixa, deixant facil accés al curs inferior del torrent, decisió, baixar. Accedim per la dreta, fàcil, i iniciem la cerca d'antigues instal·lacions sense resultats positius, potser més avall, instal·lem un ancoratge, 6è ràpel, 19 metres, a terra, dreta, descens net. progressem uns metres amb algun ressalt fins al 7è ràpel, 16 metres, dreta, toca davallar per la llera entre petits i mitxans blocs en companyia d'alguns esbarzers. Guants i tisores útils. Accedim a un lloc on a banda i banda de la llera tenim uns murs de formigó, suposem que són per canalitzar les avingudes de cabal, sent reconduïdes a una estructura que inclou el terra formigonat amb dues rampes consecutives que fan passar l'aigua per sobre del soterrat Canal Industrial de Berga. Entre rampa i rampa, trobarem un pont de vianants que pertany al sender de manteniment que discorre paral·lelament al canal. Desgrimpem la primera rampa i sota el pont a la dreta, tenim el 8è ràpel, 13 metres. Amb aquest ràpel superem la segona rampa, la meitat de la qual està enterrada en un toll ple d'aigua que no convida a la remullada. Rapelarem arran de paret on trobarem al llarg de la mateixa un tronc ple de branquillons. El fet de poder agafar-nos amb la mà esquerra, ens donarà estabilitat a la nostra davallada. És pràctic tenir a mà les tisores de podar, per poder tallar alguna branquilló rebel. El dia de l'obertura, farem una poda general del tronc, però les primaveres són molt generoses amb el món vegetal, sobretot després de pluges. Arribats al peu de la rampa, passarem al vessant esquerre on trobarem un pi des d'on efectuarem el 9è ràpel, 14 metres, esquerra. Comproveu la fermesa del pi i el seu estat en general. Aquest ràpel dóna pas a unes minses filtracions d'aigua del canal que es prellongaran fins al Llobregat, atents a les relliscades. Progressem uns metres entre blocs i algun ressalt, fins accedir al 10è ràpel, 13 metres, arbre esquerre. Els ràpels realitzats des d'ancoratges naturals són molt variables i vulnerables. Sempre comprovarem el seu estat. Ja queda poc per finalitzar el descens. Un ressalt graonat, i a les envistes del Llobregat a la dreta,

trobarem les restes d'una pista malmesa en ascens. Si fa calor podem aproparnos al Llobregat i prendre un bany, si l'aigua es neta. Tornarem al retorn, pujarem per l'abandonada pista fins a un trencall. Nosaltres girem a la dreta uns metres més ia l'esquerra superem un petit desnivell per accedir a la continuació de la pista. Anirem esquerra amunt fins a trobar-nos davant d'un tap de vegetació que ens barra el pas. El superarem per l'esquerra, i en ascens, prendrem una altre cop la pista, fins accedir al sender que discorre paral·lelament al canal i continua a l'esquerra fins un petit pont que creuarem per remuntar un curt tram de pista a l'esquerra fins arribar a l'inferior, si tenim el vehicle aquí podem donar per finalitzat el descens. Si tenim el vehicle al superior al costat de la carretera, tocarà caminar 700 metres per la pista fins al mateix

TORRENT DE LA FRAU

INTEGRAL

2 vehicles

Dades útils

Aproximació	:	10 minuts
Descens	:	de 2 hora 30 minuts a 3 hores (depèn del grup)
Retorn	:	de 15 minuts a 20 minuts P inferior
	:	de 30 minuts a 40 minuts P superior
Recorregut	:	1 km 100 metres
Desnivell	:	300 metres
Equipament	:	bé. Escapes SI
Ràpels	:	El més llarg 19 metres. n° de ràpels, 10
Rocam	:	- Calcàries lacustres a nivell de lignit, bioclàstiques i esculloses
		- Afloraments de conglomerats, argiles i greixos.
		- Mesozoic i cretàic superior
Material	:	1 corda de 40 metres, 1 corda de 20 metres, arnès complet, casc, guants, tisores de podar, bagues de recanvi.

Torrent de caire torrencial

Torrent de L'AFRAU, El Berguedà

Tram INFERIOR

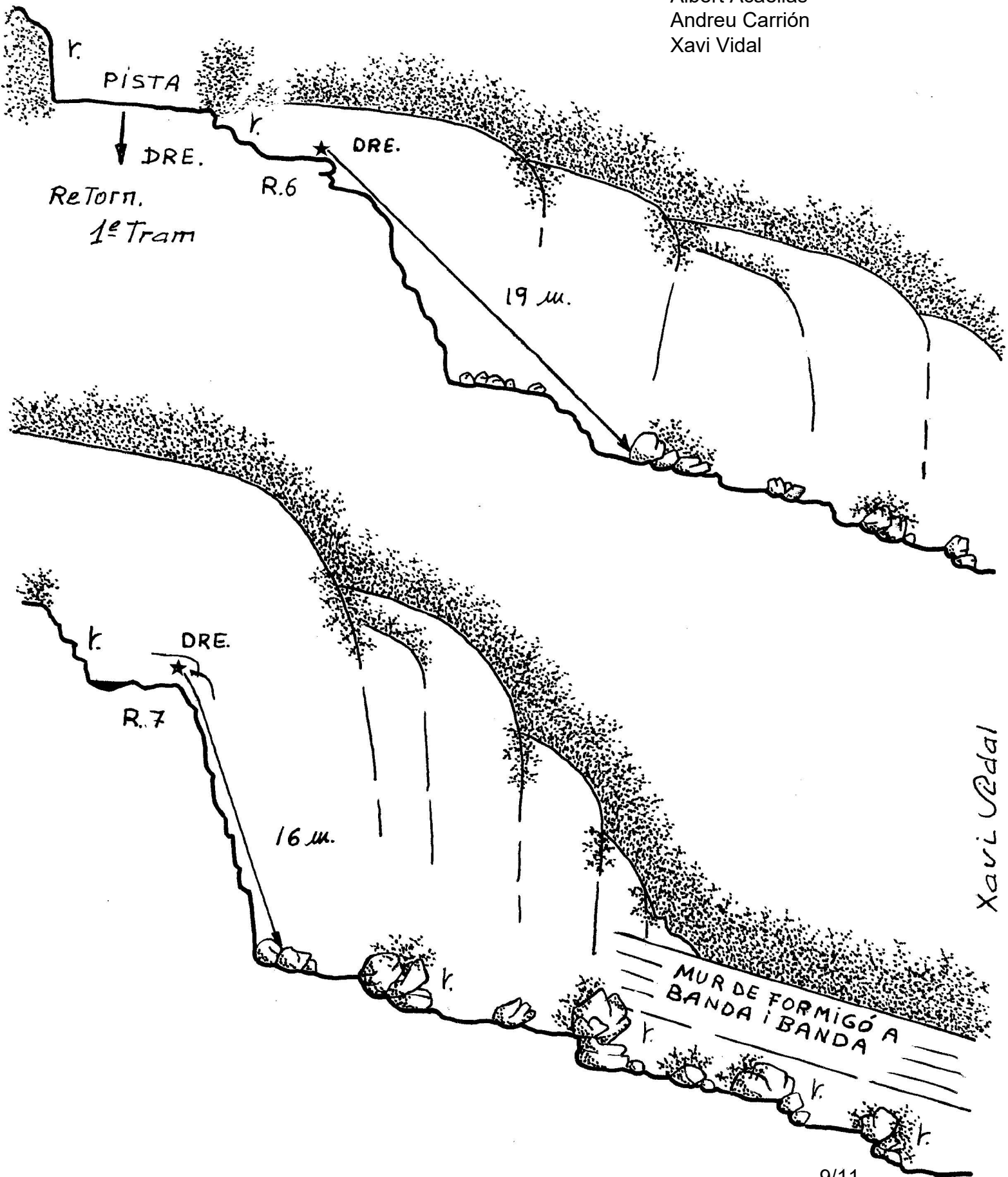
1er descens, 3 de març de 2024

per : Estrella Broquetas

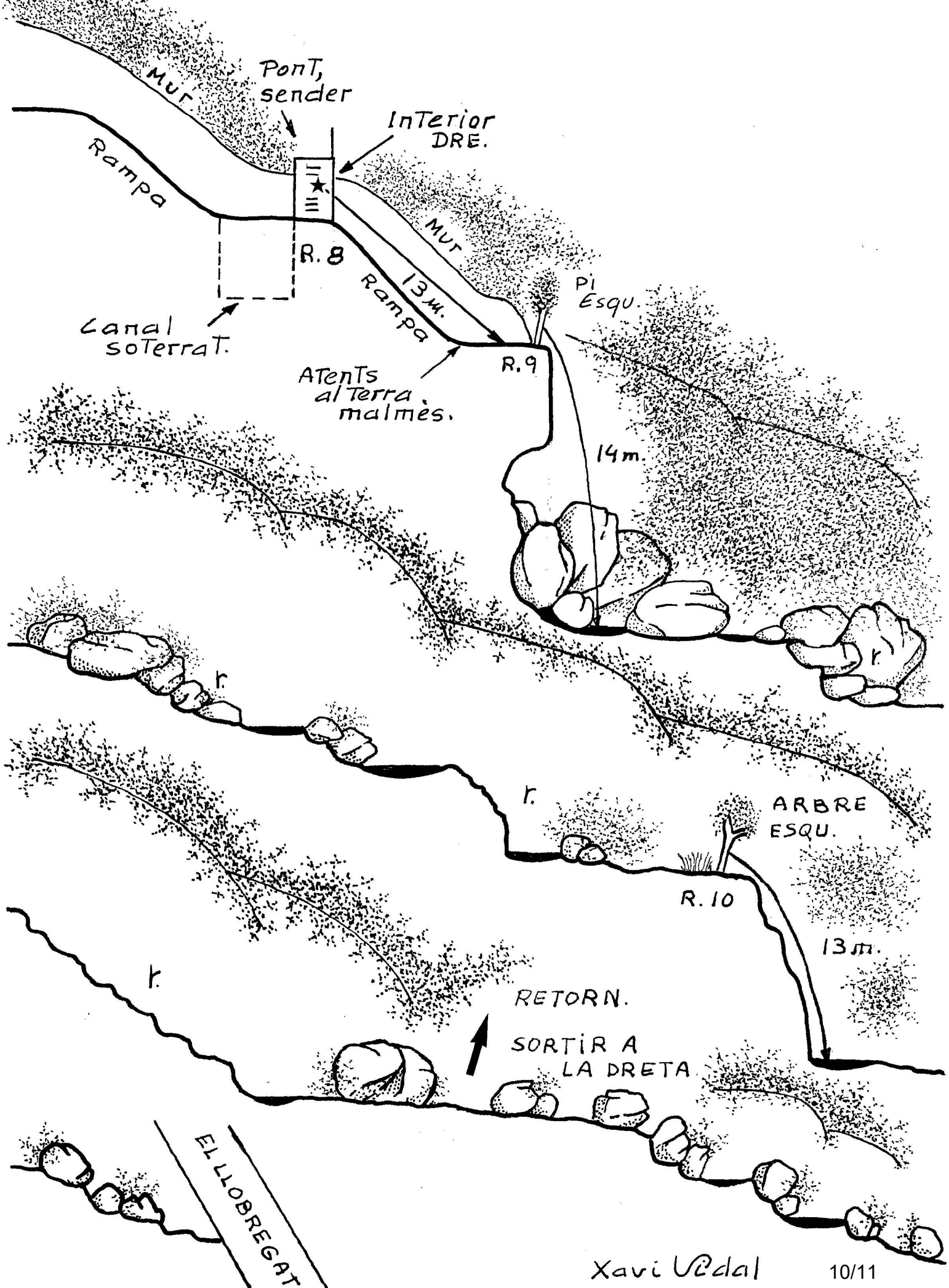
Albert Acaellas

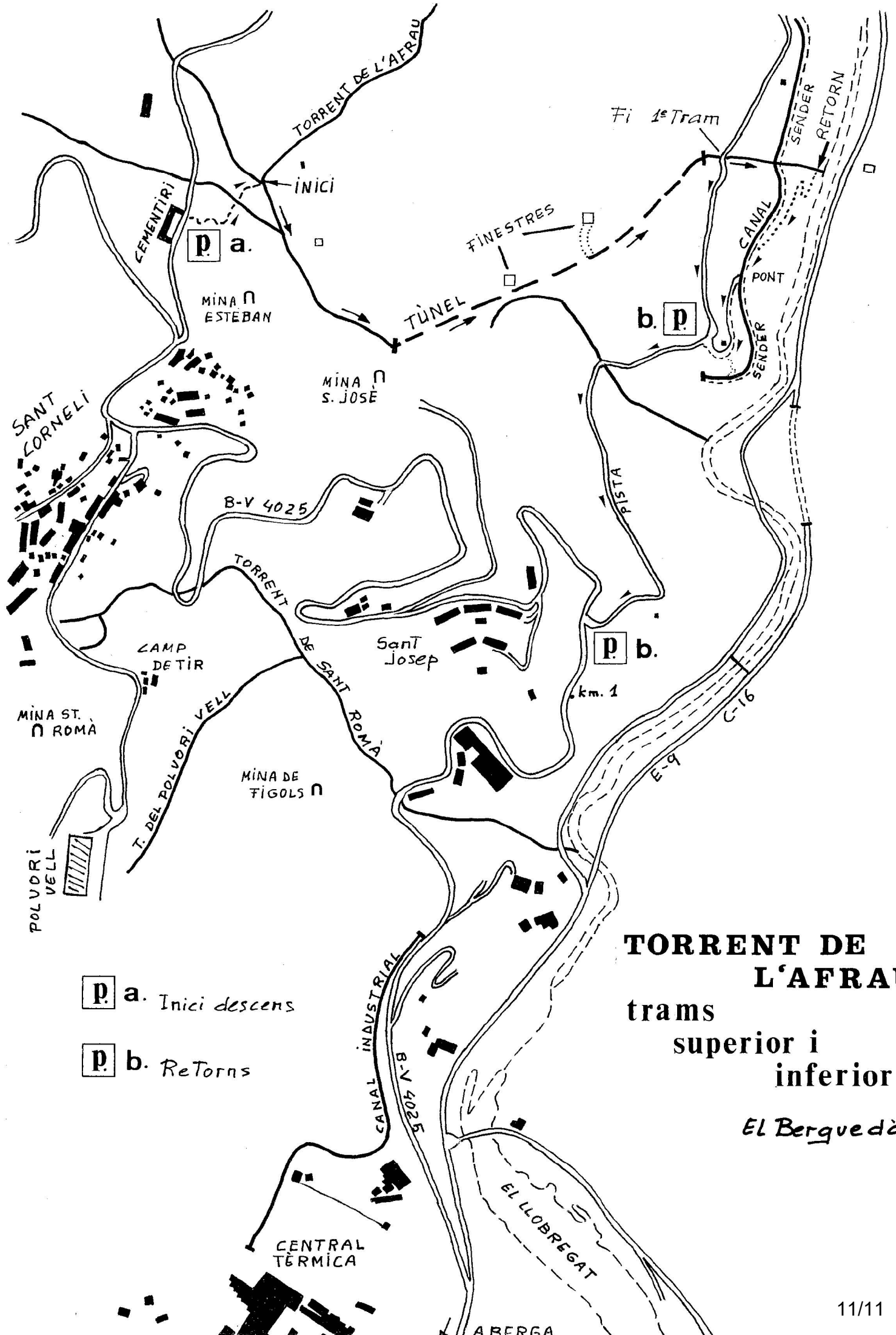
Andreu Carrión

Xavi Vidal

Torrent de L'AFRAU, El Berguedà

Xavi Vèdal

TORRENT DE L'AFRAU
trams superior i inferior
El Berguedà

p. a. Inici descens
p. b. Retorns